

tribuna

sisenskih občanov

1964

št. 26

Izhaja od leta 1964 namesto Občinskih razgledov, ki jih je leta 1961 začel izdajati občinski odbor SZDL Ljubljana-Siška — Ureja uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik PAVLE ŠEĞULA, upravnik SAVO JAKULIN, Celovška cesta 121, telefon 32-011 — UREDNIŠTVO: IV. nadstropje, soba 406 (SZDL) — UPRAVA: V. nadstropje, soba št. 24 (ZPM) — Tiska CZP Ljudska pravica v 7000 izvodih.

II 79371

Kaj je s statutom naše občine?

Statut občine naj jasno začenja in samostojno uredi vsa pomembnejša vprašanja na vseh področjih naše občine. Zlasti naj določi temeljne pravice in dolžnosti vsakega občana ter obveznosti občinske skupščine za zadovoljevanje teh potreb. Tako bo statut občine predstavljal za vsakega občana enega izmed najpomembnejših dokumentov. V zvezi s tem se vprašujemo:

- Ali je občanom res vseeno, kakšen bo statut naše občine?
- Kaj vse in kako bo določeno v tem statutu?
- Kakšne bodo v njem temeljne pravice in dolžnosti občanov?
- Kako in v kakšnem obsegu bo občinski statut obvezoval občinsko skupščino k zadovoljevanju teh potreb občanov, krajevnih skupnosti itd.?

Ker se bližamo zaključku javnega razpravljanja o osnutku statuta občine, smo zaprosili predsednika občinskega odbora SZDL, tovariša ing. Marka Sveteta, da nam v zvezi s tem odgovori na nekatera vprašanja, ki nedvomno zanimajo bralce našega lista.

V čem je pomen množičnega razpravljanja o osnutku statuta?

Statut občine je naša občinska ustava. Za daljše obdobje nam bo začrtal naše družbeno ekonomske odnose, način načrtovanja oz. materialne pogoje nadaljnjega razvoja ter sploh samostojno uredil tudi vsa druga vprašanja naše občinske samouprave. Prav zaradi tega je nujno, da se vsak občan seznani že z osnutkom statuta občine, ga kritično prouči in primerja z dejanskim stanjem v svoji okolici, kjer živi in dela, kakor tudi z možnostmi našega nadaljnjega razvoja. V zvezi s tem naj da svoje mnenje o osnutku statuta, po po-

trebi pa naj tudi predlaga svoje spremembne ali oziroma dopolnilne predloge.

Razumljivo je, da bomo samo s takšnim množičnim sodelovanjem, proučevanjem in dopolnjevanjem osnutka občinskega statuta dobili in sprejeli statut občine, ki bo res najbolj ustrezal našim pogojem dela in življenja ter nudil tudi največje možnosti za še hitrejši nadaljnji razvoj in napredek naše občinske skupnosti in občanov samih.

Kako je potekala razprava o osnutku statuta?

Občinski organizaciji SZDL in ObSS sta prevzeli odgovornost, da seznani čim širši krog občanov z osnutkom statuta. V ta namen sta tudi razdelili 13.000 izvodov tiskanega osnutka statuta občine.

Kjer so družbeni aktivisti v posameznih krajih in delovnih kolektivih znali z ustreznimi

oblikami in načini pritegniti občane k aktivnemu sodelovanju, so se razvile med občani zelo živahne, zanimive in plodne razprave. V zvezi s tem je tudi občinska komisija za statut prejela precej koristnih in umestnih spremembnih in dopolnilnih predlogov iz Dravlj, Zg. Šiške, Šerčerjevega, Smlednika itd.

Ali ste zadovoljni z javno razpravo o osnutku občinskega statuta?

S sodelovanjem občanov pri dopolnjevanju osnutka statuta občine nismo popolnoma zadovoljni. Ponekod volivci niso niti prejeli osnutka statuta. Marsikje se niso poglabili vanj ter niso imeli nobenega lastnega mnenja o tem, niti kakšnih pripomb.

Prepričani smo, da slab odziv občanov v nekaterih krajevnih skupnostih kot npr. Milan Majcen, Litostroj itd., nikakor ne pomeni, da je prebivalcem teh območij vseeno, kako bodo v statutu obdelana razna zanje zelo pomembna vprašanja.

Skrb za delovne ljudi, ki veje iz vseh poglavij statuta, bi nedvomno morala biti deležna večje pozornosti tudi v raznih delovnih kolektivih.

Tako kot na nedavnih zborih volivcev, je bila tudi na statutarnih razpravah večja udeležba občanov zlasti na kmečkem območju naše občine.

Kaj bi bilo še storiti v zvezi z osnutkom statuta?

Marsikje so razpravljali o osnutku statuta občine ter imeli prav zanimive pripombe in dopolnitve, toda nihče še doslej ni zbral in dostavil tega komisiji za občinski statut. Zaradi tega je nujno, da povsod še enkrat pregledajo osnutek statuta občine, zbero vse pripombe in predloge v zvezi z njim ter jih takoj dostavijo komisiji za statut.

Vse poslane predloge in pripombe k osnutku statuta občine bodo komisija za statute in tudi pristojni sveti pri občinski skupščini pregledali in uskladjili z našimi objektivnimi možnostmi in širšim konceptom našega ekonomskega in družbeno političnega razvoja.

Ko bodo občani na zborih volivcev sprejemali končni predlog statuta občine, bodo hkrati tudi obveščeni, kateri njihovi predlogi so bili in zakaj nekateri niso mogli biti upoštevani pri končnem osnutku statuta občine, ki ga bo nato sprejela občinska skupščina.

Občani, ta list je vaš!

Že večkrat smo poudarili, da nismo le list naših občinskih organov, niti list za šišenske občane, temveč predvsem in zlasti glasilo občanov samih.

Središče vseh naših prizadevanj je delovni človek in njegova družina. Prav ta delovni človek naj kot proizvajalec, potrošnik in upravljalet v tem listu razpravlja o vseh vprašanjih, ki so pomembna zanj in za našo občinsko skupnost.

Naš list je le dopolnitev drugih, zlasti dnevnih in tedenskih listov. Zaradi tega bomo v njem razpravljali samo o vprašanjih, ki se porajajo v naši občini, v naših delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, hišnih svetih ter raznih drugih samoupravnih organih, zlasti pa v naših družbeno političnih organizacijah in društvih.

NAS VSE PREDVSEM ZANIMA:

- Kako dela naš občan?
- V kakšnih pogojih živi v svojo družino?
- Kaj ga v vsakodnevnem življenju najbolj teži?
- Čemu posveča največ svoje pozornosti in prizadevanj?
- Kakšno je njegovo kulturno in zabavno življenje?
- Česa si v danih razmerah najbolj želi?
- Kaj in kako misli tudi sam prispevati k hitrejšemu napredku in dvigu življenjske ravni?

Občani, ta list je Vaša javna tribuna! Pomagajte nam ga urejati tako, da boste zadovoljni z njim! Dajte nam:

- čimveč predlogov za odstranitev raznih slabosti in pomanjkljivosti ter
- več pripomb k raznim »kočljivim« problemom!

V ta namen bomo na območju vse občine namestili posebne nabiralnike, v katere boste lahko dali svoje članke, pripombe, pritožbe in zlasti svoje predloge, kakor tudi mnenja o samem listu.

ZDRUŽIMO VSE SVOJE MOČI:

- za uspešnejše reševanje raznih vprašanj in
- za učinkovitejše izpolnjevanje vseh nalog, ki jih interesi naše skupnosti postavljajo pred nas!

Pavle Šeğula

Kaj je novega v tej številki

RAZGOVORI Z VOLIVCI — Stran 2

- Odgovori občinske skupščine na predloge zadnjih zborov volivcev
- Ali res: Le čevlje sodi naj kopitar?
- Kako naj razpravljamo o statutih?
- Osnovna načelna stališča občanov

NAŠI KRAJI IN LJUDJE — Stran 4 in 5

- Sodelovanje vseh — jamstvo za uspeh
- Uspeh zborov volivcev v Dravljah
- Nove programske naloge krajevnih skupnosti Milan Majcen
- Sodobno osemenjevanje živine na Topolu
- Kako bo z nadaljnjo gradnjo vodovoda

KAJ PREDLAGAJO VOLIVCI — Stran 5

- Načrtovanje in materialne osnove občine
- Skrb za splošno vzgojo in izobraževanje
- Skrb za znanstveno raziskovalno delovanje
- Skrb za kulturno, estetsko in humanistično vzgojo
- Skrb za telesno vzgojo in množično rekreacijo
- Skrb za zdravje občanov
- Skrb za pospeševanje in razvoj turizma
- Neposredno samoupravljanje občanov
- Skrb za razvoj krajevnih skupnosti
- Občinska skupščina in njeni organi

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV — Stran 6

- 42 ur na teden — kdaj in kako
- Kaj pričakujemo do rekreacije
- Nov pravilnik o delitvi dohodka
- Krvodajalcem vse priznanje
- Javna tribuna prosvetnih delavcev o osnutku občinskega statuta

NAŠA ANKETA

- Ugotovite: Kateri članek v tej številki vam najbolj ugaja?
- Napišite to v obrazec na 7. strani ali pa kar na dopisnico ter pošljite na naš naslov!
- Izžrebali bomo 6 takih odgovorov in jim izplačali po 1000 din

RAZGOVORI Z VOLIVCI

Odgovori občinske skupščine na predloge

Na zadnjih zborih volivcev so dali občani kar precej raznih predlogov, o katerih so nato razpravljali pristojni organi občinske skupščine ter nanje odgovorili. Zaradi pomanjkanja prostora objavljamo odgovore v skrajni obliki in urejene po področjih. Če katerega bralca odgovor ne zadovoljuje, naj pošlje uredništvu našega lista nove predloge, seveda dovolj utemeljene, ali pa podrobna vprašanja, na katera želi odgovor.

Odgovori s področja kulture

● V Zg. Šiški bo treba problem Doma Svobode in Kluba množičnih organizacij urediti sporazumno z društvom za telesno vzgojo »Ilirija« ter pri tem upoštevati potrebe in program nadaljnjega razvoja krajevne skupnosti.

● Grad Goricičane bo do jeseni obnoven in preurejen v muzej. V njem bo tudi poseben oddelek posvečen naši osvobodilni borbi.

● Gameljne, Sora in Tacen. Pri gradnji in dograditvi kulturnih domov bodo morale sodelovati z investicijskimi sredstvi vsekakor tudi krajevne skupnosti, zavodi ter gospodarske in družbeno politične organizacije, ki bodo nato uporabljale prostore v teh domovih.

Odgovori s področja šolstva in vzgoje

● Šola Na Jami, tj. na območju krajevne skupnosti Zg. Šiška, je tik pred začetkom gradnje. Načrti so gotovi. Dosežen je tudi popoln sporazum glede odkupa z dosedanjimi zasebnimi lastniki gospodarskih poslopij na lokaciji nove šole. Tudi gradbeno dovoljenje je že izdano. Začetek gradnje je predviden v mesecu marcu, o čemer bomo poročali v našem listu.

● Nova šola na območju krajevne skupnosti Dravje bo zgrajena v naslednjih letih. S pripravo so že začeli. Predvsem bo potrebno določiti lokacijo, ki bo ustrezna tudi za otroke iz Pržana ter nato izdelati gradbeni program.

● Nadzidava šole Franca Rozman-Staneta v Šentvidu je predvidena. Finančna sredstva v ta namen so že določena, ni pa še izdelan program gradnje.

● Gradnja telovadnice pri osnovni šoli Alojzija Kebeta v Šentvidu. Investicijski program je izdelan, gradbeni načrti pa so v izdelavi.

● Dozidava šole v Šmartnem je v pripravi ter se že pripravljajo gradbeni program.

● Gradnja telovadnice pri osnovni šoli v Vodicah. Investicijski program je pripravljen, gradbeni načrti pa so v izdelavi.

● S poukom v novi šoli v Preski bodo v kratkem začeli.

Zagotovljena so tudi finančna sredstva za dokončno ureditev novih šolskih prostorov.

● Gradnja telovadnice pri osnovni šoli v Preski je predvidena. Izdelan je investicijski program, medtem ko so gradbeni načrti v izdelavi.

● Gradnja nove šole v Smledniku. Najprej bo treba določiti najustrežnejšo lokacijo ter nato pripraviti gradbeni program.

● Vzgojno varstveni oddelki za predšolske otroke bodo odprti le tam, kjer bo prijaviteljnih dovolj otrok in bodo potrebne prostore opremila zainteresirana podjetja, ustanove oziroma krajevne skupnosti.

● Vzgojno varstvene oddelke za šolske otroke bomo odpirali postopoma in sicer pri osnovnih šolah, kjer bo to možno z ozirom na razpoložljive prostore.

● Pionirski klub v Verovškovi ulici. Sedanji otroški vrtec v Verovškovi ulici bomo preuredili v pionirski klub.

● Sofinanciranje šolskih mlečnih kuhinj s strani občinske skupščine bomo reševali postopoma in sicer na podlagi ugotovitev in predlogov komisije za mlečne kuhinje pri občinskem svetu za šolstvo.

Odgovori s področja cestnega prometa

● Prehod za pešce pred zgradbo občinske skupščine. Z nastopom pomladi so predvidena rekonstrukcijska dela na Celovski cesti in sicer od križišča s cesto Na Jami do Djačkovičeve ceste. V zvezi s tem je pred občinsko zgradbo predviden podhod za pešce, medtem ko bo dovoz in odvoz za motorna vozila do zgradbe občinske skupščine, kina Šiška in hotela Ilirija le iz nove Zbiralne ceste.

● Ureditev avtobusnega postajališča. Volivci iz Stanežič so predlagali, da bi na gorenjski cesti uredili novo postajališče za vse avtobuse, ki vozijo v smeri Ljubljane oz. Kranja. Zaradi preslabe naseljenosti v tem območju postajališče za enkrat še ne bo odprto. Najbližje postajališče je sedaj v Mednem.

● Pokrite čakalnice na avtobusnih postajališčih naj uredijo avtobusna podjetja, zaradi tega se naj krajevne skupnosti, ki so na tem zainteresirani obračajo neposredno na podjetje Ljubljana-Transport.

● Napisi za naselja in kažipoti. Volivci v Bukovici, Polju, Povodju, Skaručni, Vikrah in Vojskem so na zborih volivcev predlagali, naj bi uredili napisne table pred naselji ter kažipoti za posamezne vasi, vendar pa ti predlogi niso dovolj konkretni. Nujno je predložiti tudi skico, v kateri bi bile vršane predlagane označbe za naselja ter kažipoti, kajti šele na podlagi tega bo možno izdati

naročilnico za izdelavo zelenih oznak oz. kažipotov.

● Ureditev imen ulic v krajevni skupnosti Hinko Smrekar. Volivci so predlagali, naj se podaljšek Aleševčeve ulice preko železniške proge imenuje Aleševčeva ulica, kar je že urejeno. Ulica pri Stadionu naj se imenuje »Ulica prostovoljnega dela«, vendar po zazidalnem načrtu ta ulica pri Stadionu sploh ni več predvidena.

Odgovori s področja požarne varnosti

● Gasilsko društvo Dragočaje potrebuje 150 m cevi in škropilnico. Sredstva v te namene bo razdelila Občinska gasilska zveza.

● Gasilsko društvo Medvode želi večja sredstva ter kritizira, da je občinska skupščina predvidela za predračun občinske gasilske zveze le 2.200.000 din, češ da je to odločno premalo. — Tu je vsekakor treba upoštevati dejstvo, da bo naša občinska skupščina za potrebe poklicne gasilske brigade prispevala več kot 16 milijonov din.

● Gasilsko društvo Sora želi prav tako večja finančna sredstva, kajti sedaj zaradi pomanjkanja potrebnih tehničnih sredstev gasilska četa ob požaru težko pravočasno nudi potrebno zaščito. — Upoštevati je treba odgovor, ki je omejen za medvoško gasilsko društvo. Razen tega pripravljamo posebne gasilske centre na območju naše občine.

● Požarno varnostni bazen na Topolu je nujen, obenem pa bi lahko služil tudi za javno kopališče domačinom in izletnikom. Treba bo rešiti le vprašanje finančnih sredstev za ta, sicer nujen in umesten predlog.

Odgovori s področja telesne vzgoje

● Kopališče pri Litostroju bo dobivalo ogrevano vodo iz Litostroja. Ta bo tudi sodeloval kot soinvestitor pri gradnji kopališča, ker mu bo odprto kopališki bazen nadomestil dragocene hladilne naprave za vodo. Tudi v hladnejšem času in pozimi bo tukaj odprto javno kopališče s toplo vodo. Nedvomno je sodobno urejeno kopališče prebivalstvu naše občine, zlasti pa šolski mladini in športnikom nujno potrebno ter predstavlja veliko pridobitev. Iz lanskoletnega sklada za telesno vzgojo je v ta namen prenešenih 40 milijonov din, ter bo tako potrebnih v ta namen le še 10 milijonov din.

● Javno kopališče na Sori bo dopolnjeno s prhami in kablinami ter bodo tako povečane možnosti izkoriščanja naravnih pogojev za množično rekreacijo delovnih ljudi iz vse naše občine. Dokončna ureditev tega kopališča je nujna, ker bi sicer propadli objekti, ki so

že bili zgrajeni v prejšnjih letih.

● Cenena otroška igrišča so nujno potrebna ob vsakem stanovanjskem naselju. Seveda je to predvsem stvar krajevnih skupnosti in hišnih svetov, ki bi naj reševali ta vprašanja s sodelovanjem delovnih organizacij in prebivalstva samega.

Odgovori s področja davčnih zadev

● Klasifikacijo zemljišč — opravlja izključno Zavod za izmere in kataster zemljišč v Ljubljani oziroma Geodetska uprava SRS.

● Dohodnina od kmetijstva se odmerja na podlagi razporedov katastrskega dohodka, ki ga izdela Zavod za izmere in kataster zemljišč za vsako leto posebej. Te spremembe se ne morejo urejati mimo omejenega zavoda, temveč morajo biti, če se izvajajo med letom, potrjene od tega zavoda. Ker pa prevzemnik zemljišč (Agrokombinat oz. Kmetijska zadruga) izdaja zakupne, menjalne oz. kupne pogodbe mnogo pozneje po dejanskem prevzemu zemljišč, se seveda te spremembe ne morejo upoštevati v obračunu davčnih obveznosti.

Lani je bil dosežen sporazum z Zavodom za izmero in kataster zemljišč, da je takoj po prejemu dokumentacije od Agrokombinata, Kmetijske zadruge oz. arondacijske komisije na enem izvodu listine označil katastrski dohodek za odpis družbenih obveznosti, kar je odmrni referent sproti upošteval ter so zaradi tega tovrstne pritožbe neutemeljene.

● Odpis davčin zaradi pozebe ozimnih žitaric na področju Spodnje in Zgornje Senice ter naselja Ladje je bil v 21 primerih, in sicer po sklepu občinskega sveta za družbeni plan in finance v višini 30 do 50 %.

● Davčne razporede ni moč dati na vpogled v 1. četrtletju, ker bo kataster izvršil spremembe (okrog 20 tisoč) šele do konca meseca marca letos. Samo na podlagi teh sprememb bo lahko občinski odsek za dohodke začel zbirati podatke za dokončno odmero davkov za tekoče leto.

● Razporeditev v nižjo davčno lestvico. Na zboru volivcev so predlagali, da se k. o. Vodice in k. o. Zapoge razporedita v 3 skupino, tj. v 4. proizvodni okoliš. To pa je nespremenljivo, kajti to območje spada v 1. proizvodni okoliš, na katerih površinah še ni zaključen arondacijski dohodek.

● Ponovno klasifikacijo zemlje je bila izvedla Geodetska uprava SRS za območje k. o. Repnje. V zvezi s tem je bil narejen tudi nov izračun katastrskega dohodka.

● Davčne položnice je treba izpolnjevati z navedbo zneska, ki se razčlenjuje na socialno zavarovanje in četrtletne akontacije davka. Obračunska položnica ob zaključku leta je izkazana v skupnem znesku, ki predstavlja neporavnan dolg za preteklo leto. Stroški za dostavo položnic znašajo 30 din.

● Dokumentirani predlog letvic občinske doklade od

kmetijstva je bil izdelan na predlog raznih zborov volivcev, in sicer so v drugo lestvico (tj. v drugi proizvodni okoliš) vključeni k. o. Sora, k. o. Glince, k. o. Vesca in k. o. Smlednik, in sicer upoštevano arondacijo zemljišč v k. o. Smlednik. O tem predlogu bo razpravljala še okrajni svet za kmetijstvo, dokončno pa ga bo sprejel ljubljanski mestni svet.

Odgovori s področja blagovnega prometa

● Samopostrežna trgovina na območju krajevne skupnosti Litostroj. Pripravljeni so že gradbeni načrti in investicijska sredstva za razširitev in modernizacijo sedanje trgovine na Kosovem. V kratkem bodo že začeli z deli. Investor je trgovinsko podjetje »Mercator«.

● Trafika v Medvedovi ulici je prenehala obratovati, ker je umrla trafikantka, ki je imela trafiko v svojem stanovanju. Sedaj lahko dobe zainteresirani tobačne izdelke v gostilni »Primorje« ter v trgovini »Grmad« v Medvedovi ulici. Podjetje »Tobak« bo postavilo kiosk za prodajo tobačnih izdelkov, časopisov, kolkov in galanterijskega blaga na območju med kinom Savo in osnovno šolo v Gasilski ulici, čim bo dobilo za to ustrezno lokacijo.

● Podražitev mleka je bila nujna, kajti razlika med proizvodnimi stroški in prodajno ceno mleka je letos ponovno narasla. Lani je občinska skupščina plačala za to razliko (regres) 43.788.715 din iz svojega proračuna in drugih sredstev, vendar ta regres ne zadošča več za kritje povečanih proizvodnih stroškov ter je zaradi tega prišlo do delnega povišanja prodajne cene mleka.

● Gostišče Dom v Podutiku je ukinjeno, ker je zaradi razširjenega obratovanja podutškega kamnoloma bilo ogroženo ter ga ni bilo mogoče ustrezno vzdrževati in oskrbovati. Zgradbo je prevzela Uprava cest ter jo preuredila za menzo svojih delavcev. Gostinskih uslug se bodo lahko posluževali tudi okoliški prebivalci in izletniki.

● Vprašanje novega gostišča na pobočju Toškega čela. Procuje občinska skupščina. Obstaja več možnosti. Med drugim ta, da se odkupi sedanja lovška kočica ali pa Božičeva stavba.

● Vprašanje družbene prehrane v Vodicah se da rešiti tako, da se zainteresirani vključijo v družbeno prehrano podjetja »Megrad«. Ustanavljanje novega obrata družbene prehrane bi bilo nedvomno nerenatibilno.

● Vprašanje gostišča Cvajnar in Kozjak ostane — začasno nerešeno. Znano gostišče Cvajnar je ukinjeno, ker je lastnik obrtnega dovoljenja odjavil gostišče in sicer zaradi svoje starosti in boleznih drugih članov družine. Ker se sedaj dve družini stiskata v prvem nadstropju te stavbe, imajo lastniki namen preurediti gostinske prostore v stanovanje. Zaradi tega so nastale težave glede predvidene oddaje gostišča drugim interesentom, ki bi ga še nadalje vodili.

ALI RES:

Le čevlje sodi naj kopitar

Tovariš urednik,
večkrat sem prelistaval
osnutek statuta občine, ven-
dar moram reči: nisem se
mogel prav zagristi vanj.
Predvsem ni pregleden. Niti
ni napisan v ljudskem jezi-
ku. V njem je mnogo tujk in
nerazumljivih strokovnih iz-
razov. Kot preprost človek
sem prišel do prepričanja:
vsako naj dela, kar zna!
Moj prijatelj, čevljar po po-
klicu, pravi po Prešernu: Le
čevlje sodi naj kopitar!
Pravniki naj pišejo statute in
zakone, mi bomo pa še na-
prej delali svoje delo, za ka-
tero smo plačani.

Vem, da se s tem ne boste
strinjali, pa je vendarle tako!
O. Š., Medvode

ODGOVOR: Res se ne stri-
njamo z vami. Že Cankar je
dejal: Narod si bo pisal sod-
bo sam! In to danes dejansko
uresničujemo. Napačno
bi bilo, če bi vsebina ustavnih
in zakonskih predpisov
bila prepuščena le plačanim
juristom.

Cesar ne zmore nekdo sam,
je izvedljivo v povezavi z
drugimi. O osnutku občinskega
statuta so razpravljali na
raznih sestankih in tamkaj
bi morali vprašati: Kako bo
v občinskem statutu urejena
ta ali ona zadeva, ki vas naj-
bolj teži in zanima. Ko bi to
slišali, bi lahko takoj pove-
dali svoje mnenje o tem, če
vam to ustreza ali ne. Tako bi
tudi vi prispevali k vse-
binskemu izboljšanju občin-
skega statuta.

To še vedno lahko storite!
Prav zaradi tega objavljamo
način, kako so se lotili tega
drugod ter nekaj najbolj po-
membnih ugotovitev in pred-
logov v zvezi z osnutkom sta-
tuta.

Vsekakor pa pohitite, kajti
javna razprava o osnutku
statuta občin bo kmalu za-
ključena.

LJUDSKO POSOJILO ZA PONESREČENCE V SKOPJU

Tudi prebivalci naše obči-
ne so z večjim ali manjšim
razumevanjem priskočili na
pomoč Skopju ter vpisali
svoj del ljudskega posojila
za obnovo glavnega mesta
SR Makedonije. Večina med
njimi se je obvezala, da bo
svoje posojilo poravnala v
rednih mesečnih obrokih v
6 mesecih. Nekateri med nji-
mi so pozneje svoje obvez-
nosti zanemarili ter jih niso
redno vsak mesec izpolnje-
vali. Zaradi tega je nujno,
da takoj poravnajo vse za-
mujene obroke prevzetega
ljudskega posojila.

V naslednji številki lista
bomo zamudnikom posvetili
nekaj več kritičnih vrstic.

Kako naj razpravljamo o statutih?

Na območju krajeve skup-
nosti Dravljice so se tudi raz-
pravljala o osnutku statuta

občine lotili z vso potrebno
resnostjo in z dobro premišlje-
no organizacijo ter v celoti
uspehi.

O metodi, tehniki in načinu študija osnutka statuta občine
je najprej razpravljal programski svet Kluba Draveljčanov, ki
ga sestavljajo vsi predstavniki krajevnih družbeno političnih or-
ganizacij in društev skupno s predsednikom sveta krajevne
skupnosti, a načeljuje mu predsednik krajevne organizacije
SZDL. Tu so sprejeli naslednji

delovni načrt

● Vsi krajevni družbeno po-
litični aktivisti bodo poskrbeli,
da prejme prav vsaka družina
na območju krajevne skupno-
sti Dravljice osnutek statuta ob-
čine.

● Vsaka krajevna družbeno
politična organizacija, kakor
tudi svet krajevne skupnosti,
bo skupno s svojim članstvom
obdelal zlasti tista poglavja
osnutka občinskega statuta, ki
posegajo v njegovo program-

ske dejavnost oziroma proble-
matiko njegovega dela.

● Klub Draveljčanov bo pri-
rejal dvakrat tedensko poseb-
ne klubske večere, na katerih
bodo razpravljali o aktualnih
vprašanjih osnutka statuta ob-
čine.

● Končno bosta v okviru
krajevne skupnosti še dve jav-
ni tribuni, posvečeni osnutku
statuta občine.

Kako in kje se lotiti samega razpravljanja o osnutku statuta?

Takoj po tem so se posebno v okviru Kluba Draveljčanov
pojavele nove težave in problemi:

● Kako in kje začeti?

● Kako zainteresirati občane za osnutek statuta?

● Kako jih razgibati? Itd., itd...

Težave so bile predvsem v tem, da ima osnutek statuta naše
občine kar 326 členov, ki so natisnjeni na 46 straneh, toda brez
vsakega kazala, registra ali drugega jasnega pregleda celot-
ne snovi.

V Klubu Draveljčanov so si
pomagali tako, da so najprej
izpisali vse naslove poglavij in
podpoglavij osnutka občinske-
ga statuta. Tako so dobili
osnovno sliko o strukturi, tj. o
razporeditvi celotne snovi v
osnutku statuta. V zvezi s tem
se je takoj pojavilo novo vpra-
šanje:

● Ali je prav takšna razpo-
reditev poglavij in posameznih
členov v osnutku statuta obči-
ne res najboljša in najprimer-
nejša? Osnutek statuta naše
občine namreč takoj po uvod-
nih splošnih določbah že v
drugem poglavju temeljito ob-
dela načrtovanje in materialno
osnovo občine. V zvezi s tem
se je porodilo novo vprašanje:

● Ali naj bo res težišče ob-
činskega statuta predvsem na
vprašanjih določanja metod,
načinov in sredstev, torej na
tehniški realizaciji nečesa ali
na čem drugem?

Vsako vprašanje je spontano
porodilo novo vprašanje:

● Komu je pravzaprav na-
menjen občinski statut?

● V čem naj bo osnovni
smisel statuta občine?

● Kaj naj bo izhodišče ob-
činskega statuta?

● Kaj naj bo torej bistvena
vsebina statuta občine?

● Kje naj bo obdelano naj-
pomembnejše vprašanje občins-
kega statuta?

● Kaj vse naj bo razen tega
in po kakšnem vrstnem redu
še obdelano v statutu občine?

● Kako naj bodo posamez-
na poglavja obdelana? Itd...

Problemov za živahno razpravo
več kot dovolj

Vsako vprašanje je odpiralo
vrsto novih vprašanj, zlasti pa
različnih mnenj in stališč.
Iskali so razloge za utemelji-
tev tega ali onega mnenja, ka-
kor tudi proti njim. Tako so
se končno izkristalizirala na-
slednja

osnovna načelna stališča:

● Središče vseh naših prizadevanj je delovni človek in nje-
gova družina. Zaradi tega naj bo tudi statut občine namenjen
predvsem — delovnemu človeku in njegovim potrebam.

● Statut občine je — skupno s statutom delovne organiza-
cije in statutom krajevne skupnosti — temeljni zakonik delov-
nega človeka, zato naj dobi ta v njem na jasen in pregleden
način odgovore na vsa družbeno pomembnejša vprašanja, s ka-
terimi se srečava v vsakdanjem življenju in delu.

● Izhodišče, težišče in vsebina statuta občine naj bo de-
lovni človek kot osrednji činitelj v proizvodnji, potrošnji samo-
upravljanju. On naj kot proizvajalec in upravljalet ter kot nosi-

● Delovni človek naj torej ne bo obravnavan v statutu ob-
čine kot subjekt, temveč kot objekt; naš delovni človek naj bo
cilj, namen, predmet in vsebina statuta občine.

● Statut občine naj predvsem spodbuja, razvija in utrjuje
aktiven odnos človeka do vsega dogajanja okrog njega.

● Poglavitna vsebina statuta občine naj bodo torej določila
o pravicah in o dolžnostih občanov ter o obveznostih občinske
skupnosti za zadovoljevanje teh potreb. Zaradi tega naj bo to
čim bolj konkretno, pregledno in razumljivo obdelano takoj za
uvodnimi splošnimi določbami, torej v drugem poglavju statuta
občine.

● V tem poglavju naj bo obdelano predvsem vse od sploš-
ne vzgoje in izobraževanja občanov ter kulturne, prosvetne, estet-
ske, splošno tehnične in telesne vzgoje in množične rekreacije
(razvedrila) občanov, nadalje pravice občanov do dela, stano-
vanja itd., skrbi za zdravje občanov, socialnega varstva, poseb-
nih pravic invalidov in borcev NOV ter njihovih družin pa vse
do zadovoljevanja komunalnih in drugih potreb občanov, poseb-
ne obveznosti občinske skupščine za varstvo zakonitih pravic
ter drugih pravic in dolžnosti občanov.

● Delovni človek mora dobiti v statutu občine predvsem
popolno in jasno sliko o svojih temeljnih pravicah in dolžno-
stih, seveda vse to v popolnem soglasju z realnim stanjem in
danimi možnostmi nadaljnega razvoja. Da se razumemo, pred-
lagateljem teh načel nikakor ni šlo za to, da bi statut občine
deklariral kakršnekoli nerealne in demagoške obljube in ob-
veznosti kot npr. da mora občina vsakomur čimprej in brez-
pogojno zagotoviti stanovanje, delo in vse drugo. Pač pa gre
za to, da občan na podlagi statuta občine ve, kdaj in pod kakš-
nimi pogoji in s kakšnim lastnim sodelovanjem mu bo v skladu
z materialnimi možnostmi ter občimi družbenimi kriteriji zago-
tovljena na območju občine streha nad glavo ter čimboljši kos
kruha, kakor tudi vse drugo. Zaradi tega je po mnenju Drave-
ljčanov nepravilno, da osnutek statuta občine molče obide
nekatera, za delovnega človeka zelo pomembna vprašanja, na-
mesto da bi jih konkretno in realno razčistil, seveda v skladu
z danimi možnostmi in perspektivo nadaljnega razvoja.

● Statut občine naj ne registrira le sedanjega stanja in raz-
nih sedanjih odnosov v okviru občine itd., temveč naj obdela
tudi pomembna vsebinska vprašanja, ki naj omogočijo nadalj-
nji razvoj ter pomenijo korak naprej pri razvoju družbenih in
ekonomskih odnosov. Vsekakor je treba v statutu občine ob-
delati vsaj okvirno perspektivni razvoj občine ter mimo druge-
ga tudi vprašanje podružbljenja obdelovalne zemlje in kmeč-
kega dela (arondacija ravninske obdelovalne zemlje ter koope-
racija v hribovitih predelih) itd.

● Sele, ko bodo v statutu občine zglašeno, pregledno in
razumljivo obdelana vsa vprašanja temeljnih pravic in dolžno-
sti občanov itd., naj statut obdela v posebnem poglavju načine,
metode, tehniko in sredstva za zadovoljevanje potreb občanov.

● Ker na območju občine delujejo tudi razne delovne in
druge organizacije ter samoupravni organi, naj statut v zglašeni
in pregledni obliki da v naslednjem poglavju delovnemu člo-
veku jasno sliko o njihovih medsebojnih razmerjih, odvisno-
stih, pravicah samostojnosti, sodelovanja... itd., kajti nekje
(in za to je najprimernejši statut občine) mora biti to pregled-
no zbrano in razumljivo povedano.

● Seveda je pomembno tudi vprašanje učinkovite in funk-
cionalno dobro organizirane občinske skupščine in njenih orga-
nov, pri čemer je nujno opisovanje in določanje npr. struk-
ture občinske uprave lahko pozneje resna ovira za kakršnekoli
spremembe in spopolnitve notranje organizacije dela kot npr.
prehod od sedanjega resornega sistema dela na funkcionalno
oziroma kombinirano organizacijo oddelkov, samostojnih od-
sekov in referatov.

● V novem poglavju naj statut občine nato v glavnih pote-
zah obdela načine in možnosti sodelovanja z drugimi občinami,
mestnim svetom in širšimi družbeno političnimi skupnostmi.

● Zlasti je v statutu pomembno poglavje o neposrednem
samoupravljanju občanov.

● Pred prehodnimi in zaključnimi določbami statuta je nuj-
no, da so v posebnem poglavju obdelani tudi načini zagotavlja-
nja zakonitosti dela občinske samouprave ter razne možnosti
in načini obveznega tekočega obveščanja občanov.

● Statut občine naj ima na zaključku tudi register zadev,
ki so obdelane v statutu, tako da bo vsako lahko vedno hitro
našel tisto, kar ga trenutno zanima.

● Sploh se pri sestavljanju statuta občine zavedajmo, da
ta ni namenjen pravnikom in drugim ljudem, ki imajo v svo-
jem vsakodnevnem poklicnem in samoupravnem delu predvsem
posla s pravnimi predpisi in členi, temveč da je statut občine
kot temeljni zakonik (kodeks) namenjen predvsem »malemu«,
delovnemu človeku. Zaradi tega naj bo vsebinsko temeljit in
vsestranski, po obliki in načinu obdelave snovi konkreten, pre-
gleden in vsakomur razumljiv.

Ko so tako na klubskih diskusijskih večerih v Dravljah raz-
čistili temeljna stališča ter s tem globalno obvladali celotno
gradivo osnutka statuta naše občine, je nadaljnje razpravljanje
o posameznih poglavjih in členih skupno s kritičnimi analizami
in dopolnilnimi predlogi hitro steklo. Pripombe in predlogi so
se vrstili ter končno v zaključnih izborih zajeli nad 1000 tipkanih
vrstic.

Iz povedanega vidimo, da lahko tudi za osnutek statuta ob-
čine živo zainteresiramo vse. Potrebno je le, da poiščemo
ustrezno obliko in način tudi za tovrstna razpravljanja.

Naši kraji in ljudje

BUKOVICA

● Javna tribuna o osnutku statuta občine v Bukovici je bila izredno živahna ter je dala tudi nekaj dobrih dopolnilnih predlogov in pripomb, zlasti glede urbanističnih zazidalnih načrtov, načrtovanja in pospešenega razvoja kmetijstva.

HINKO SMREKAR

● Javna razprava o osnutku statuta krajevne organizacije SZDL Hinko Smrekar je bila sicer skromnejša, vendar je le dala nekaj koristnih pripomb in predlogov, zlasti glede družbenopolitičnih organizacij, financiranja krajevnih skupnosti in podobno.

MEDVODE

Sodelovanje vseh — jamstvo za uspeh

Krajevna skupnost Medvode ima 16 naselij ter okrog 5100 prebivalcev. V vseh večjih naseljih (na Sori, v Zlebeh, Senici, Goricanah itd.) delujejo pomožni odbori sveta krajevne skupnosti. Na ta način so vključeni v aktivno sodelovanje vsi člani sveta krajevne skupnosti ter so sodegovorni za uresničitev postavljenih nalog.

Nekako dve tretjini del smo lani opravili s krajevnim samoprispevkom

V Medvodah, Svetju in Zbiljah je bilo opravljenih raznih del v vrednosti 5 milijonov 350.000 din (dotacije le 2.300.000 din). Prebivalci so največ prispevali za gradnjo trafa-postaje na Svetju (preko 2.100.000 din). Podobno tudi za razne ureditve in popravilo poti. Samo z dotacijo je bila urejena le cesta do novega naselja.

Na območju Sore je bilo opravljenih raznih del na opornem zidu pri pokopališču v vrednosti 2.268.800 din (samoprispevek 340.000 din); pri gradnji doma v Sori pa 2.250.000 din.

Na Senici je v gradnji prostor za množične organizacije, v katerega je že investirano 1.200.000 din (samoprispevek vaščanov 490.000 din).

Na območju Preske, Vaš in Studenčice je bilo opravljenih raznih del v vrednosti 1.258.400 din (samoprispevek 843.000 din).

Na območju Golo brdo, Seničica in Zlebe je bila vrednost vseh del 1.826.000 dinarjev (od tega krajevni samoprispevek 1.526.000 din). Največ so ljudje prispevali pri obnovi električnega omrežja in pri popravilu poti.

Nov obsežen delovni program

Med investicijskimi deli je letos predvideno 6 milijonov (od tega v obliki krajevnega samoprispevka kar 2 milijona) za dograditev doma kulture na Sori.

Za ureditev klubskih prostorov na Senici je predvideno 4.200.000 dinarjev, od tega krajevni samoprispevek 1.400.000 din. Oporni zid na pokopališču Sora bo v celoti izdelan z dotacijo 2.400.000 dinarjev.

Za vzdrževanje cest, vodo-

vodov, otroških igrišč, ureditev zelenic, organizacijo servisov itd. je predvideno 12.400.000 din, od tega je dobra tretjina predvidena kot krajevni samoprispevek.

Med pomembnimi nalogami krajevne skupnosti je tudi pomoč družinam na področju varstva, socialnega skrbstva itd., kar je bilo doslej deloma zapostavljeno.

Kot vidimo, je letošnji delovni program izredno obsežen, izpolnjen bo lahko le ob aktivnem sodelovanju prebivalstva itd. ter bo takojšnja zagotovitev večjih investicijskih sredstev iz občinskega proračuna.

Tone Plešec,
predsednik kraj. skupnosti

NOVE PROGRAMSKE NALOGE

Med letošnje najnujnejše naloge, ki jih bo naša skupnost morala rešiti, šteje nadaljnje utrjevanje dela vseh komisij, še posebno komisije za socialno varstvo in varstvo družine. V zvezi s

MILAN MAJČEN

tem bomo skupaj z vzgojno varstvenim zavodom uredili organizirano varstvo otrok na novem otroškem igrišču v ilirjanskih blokkih. Igrišče bo tako zavarovalo otroke pred ulico in prometom, hkrati pa bo tudi v pomoč staršem pri vzgoji otrok.

Druga naša važna naloga letos bo razširiti prostore splošnega servisa. Ker hišni sveti in občani močno iščejo usluge splošnega servisa, je

Tudi na zadnjem zboru volivcev so Dravljčani v nabito polni dvorani zelo konkretno in realno razpravljali ter nato soglasno sprejemali vse predloge in zahteve.

Po uvodnem tolmačenju družbenega plana in proračuna občine Ljubljana-Šiška so se takoj v začetku razprave izrekli za hitrejšo realiziranje lani sprejetih ustavnih načel glede novega načina delitve narodnega dohodka v korist komunne. V razpravljanju o lokalnih vprašanjih so sklenili, da bodo sami prevzeli mimo vzdrževanja lokalnih cest še zimsko pluzenje snega ter čiščenje odprtih jarkov, ker so prepričani, da bodo z razpoložljivimi sredstvi opravili ta dela bolj učinkovito, temeljito in v večje zadovoljstvo prebivalstva. Soglasno je bila sprejeta tudi zahteva, naj se avtobusna proga podaljša iz Zgornje Šiške do Dravlj kot je bilo to že pred zadnjo vojno. Zedinili so se tudi za najnujnejše ureditve cest, kanalizacije, javne razsvetljave itd.

Soglasno so sprejeli zahtevo, da se vprašanje stano-

ŠENTVID

● Osnova šola Franca Rozmana-Staneta je na svojem sindikalnem sestanku razpravljala o osnutku statuta občine, zlasti pa o splošni vzgoji in izobraževanju.

ŠERCERJEVO

● Razprava o osnutku statuta občine je pod vodstvom dr. Miloša Levičnika bila zelo živahna. S svojimi dopolnilnimi predlogi so zlasti opozorili na nujnost kontrole občanov nad uporabljanjem namenskih sredstev, nadalje na probleme stanovanjske in šolske izgradnje, na pomirjevalne svete, na pomembnost množičnosti v telesni vzgoji (ter proti priviligiranju tako imenovanega vrhunskega športa).

uspelo skupnosti urediti dodatne prostore. Njihova površina se bo povečala za trikrat. Tako nam bo moč urediti ustrezni center za dejavnosti tega servisa, ki bo lahko koristil tudi sosednjim krajevnim skupnostim.

Se dvoje važnih vprašanj bo treba reševati letos: najprej uvesti delitev osebnih dohodkov delavcem in uslužbencem po delu, kar bo pomenilo tudi osnovo za razvijanje družbenega samoupravljanja v vseh dejavnostih skupnosti. Drugo pa je financiranje osnovnih dejavnosti skupnosti, saj servisi v prihodnje ne bodo dajali več prispevkov za ostale dejavnosti skupnosti.

Lavoslav Gosak,
preds. kraj. skupnosti

Uspel zbor volivcev

vanj za nujno potrebne borbe NOV v celoti uredi v naslednjih dveh letih. Glede

DRAVLJE

dimnikarskih in drugih komunalnih storitev (odvažanje smeti itd.) so bili mnjenja, naj bodo te usluge plačane po dejanskem delu. Končno so občinski skupščini priporočili, naj čimprej izdela urbanistični načrt za središče krajevne skupnosti, kjer bo razen doma družbenih organizacij in samopostrežne trgovine urejeno novo otroško igrišče s spomenikom padlega pionirja Milana Mravljeta ter novo osnovno šolo. Šolo je treba že sedaj

začeti pripravljati, kajti zaradi izredno pospešene stanovanjske gradnje v Zgornji Šiški in Dravljah postaja vprašanje šole čedalje bolj pereče.

Ko so rešili še vrsto raznih drugih vprašanj, je imela tudi republiška poslanka Cvetka Žorž krajše informativno poročilo o delu skupščine SRS.

J.

ŠMARTNO

● Krajevna organizacija SZDL Šmartno je organizirala množično razpravo o osnutku občinskega statuta, ki jo je vodil Vilko Kolar, nakar so sprejeli še nekatere dopolnilne predloge.

Sodobno osemenjevanje živine

Zbor volivcev na Topolu je med drugim postavil zahtevo po 3 plemenjakih. Prav zaradi tega je potrebno, da to vprašanje pravilno osvetlimo ter vse postavimo na svoje mesto.

Za celotno območje naše občine je sprejet odlok o umetnem osemenjevanju, toda zaradi oddaljenosti in slabih cest se v zimski dobi dopušča v vaseh Topol, Tehovec in Brezovica naraven pripust. V ta namen ima

TOPOL

kmet Lipnikar na Topolu bika, ki ga je sam vzgojil ter ga občinska komisija vsako

leto znova prizna kot sposobnega za plemo. Občinski svet za kmetijstvo in gozdarstvo mu priznava iz sklada za umetno osemenjevanje določeno nagrado, in sicer okrog 600 din po plemenici, ki jih je v vseh treh naseljih okrog 30.

Zahteva volivcev po treh plemenjakih je nedvomno pretirana za tako majhno število plemenic, saj je potrebno za enega plemenjaka okoli 100 krav. Za področje Topola bo letos kupljen nov plemenjak, sicer pa je — razen za 4 zimske mesece — tudi za to območje obvezno umetno osemenjevanje.

J. P.

Kako bo z nadaljnjo gradnjo vodovoda?

Na zborih volivcev na vodiškem koncu marsikje niso dovolj pojasnili, kako bo letos z gradnjo vodovoda?

Vodovod Krvavec—Vodice—Mengeš je z glavnim vodom že položen, z odcepom na severni del naše občine pa ima tudi v Vodicah že več gospodinjstev (v smeri šole) vodovod. Letos bomo razširili vodovodno mrežo po vseh Vodicah. V ta namen je že določenih 5 milijonov dinarjev.

Nujno je, da tudi zamudniki čimprej izpolnijo svoje obveznosti do naše vodne skupnosti, sicer bomo morali izvršiti prisilno izpolnitev prevzetih obveznosti.

Razumljivo je, da bo potrebno sodelovanje vaščanov

VODICE

pri položitvi vodovodnega omrežja po Vodicah.

Tudi Repnje, Dobruša, Bukovica z bližnjimi vasi in Skaručna bodo morale na podoben način nadaljevati začeto delo. Zaradi tega je potrebno tudi te vaščane te-

meljito seznaniti z vprašanjem vodovoda in napeljave po naših vaseh.

Franč Legar

ZGORNJA ŠIŠKA

● Društvo za telesno vzgojo Ilirija je prav tako s svojim članstvom proučilo osnutek statuta občine ter med drugim dalo spremeni-valni predlog, naj se posveti poglavitna skrb predvsem množični telesni vzgoji, kajti kvantiteta je podlaga za kvaliteto. Iz množičnega športa in sploh telesne vzgoje bomo dobili vrhunske fizikurnike in ne obratno.

● Pionirski hišni svet IV. bloka v Ulici Martina Krpana vodijo predsednik Janez Pi-bernik, podpredsednica Vanja Jenko, blagajnik Zvone Sim-šič, tajnica Jožica Strojina, namestnik Tomo Planinec ter odbornika Emilija Planinec in Dragica Jenko. Pionirski hišni svet tega bloka tekmuje z ostalimi 7 bloki. Pripravil je tudi prihod dedka Mraza ter še več drugih akcij.

(P. E.)

Javno razpravljanje o osnutku statuta naše občine je bilo marsikje zelo živahno ter je dalo razne koristne načelne pripombe ter dopolnilne oz. spreminjevalne predloge. Nekatere od teh objavljamo. Naj bo to tudi pobuda zamudnikom, da tudi sami čimprej razpravljajo o osnutku statuta ter dostavijo svoje pripombe in predloge komisiji za občinski statut (Celovška cesta 121/II) najkasneje do 16. marca letos, kajti s tem dnem bo zaključena javna razprava o osnutku statuta občine. **Pohiite!**

NAČELNE UGOTOVITVE

Smisel vsega samoupravljanja na katerem koli področju naše občine je človek, občan. Ta naj iz statuta jasno vidi

- svoj položaj v občini,
- svoje pravice in dolžnosti ter
- kako, kdaj in kje lahko o vseh vprašanih, ki so v zvezi z njegovimi pravicami in dolžnostmi obravnava in odloča na za njega najustreznejši način. Statut občine naj torej da občanu predvsem jasno sliko:
- kako je urejeno celotno življenje v občinskem samoupravljanju, torej
- kje in kako se posamezne vrste samoupravljanja v občini stikajo in prepletajo na različnih področjih in območjih, torej gre za:
- razmerja, v katera stopajo občani med seboj,
- razmerja občanov do občinske skupščine in njenih organov,
- razmerja, v katerih igrajo pomembno vlogo družbenopolitične, delovne in druge organizacije in društva itd.

Vsako naj natančno ve, kakšne so njegove pristojnosti, to je pravice, dolžnosti in naloge. Samo tako bomo lahko zagotovili povsod:

- večji red in zakonitost,
- bolj organizirano, vsklajeno in učinkovito delo
- ter preprečili slabe odnose.

V zvezi s temi načelnimi ugotovitvami objavljamo nekaj pripomb in predlogov volivcev k osnutku statuta naše občine. Vzemite ponovno v roke osnutek statuta ter ga primerjajte s temi predlogi, ki jih še dopolnite ter takoj dostavite na občino!

• Razumljivo je, naj statut občine najprej s temeljnimi, splošnimi podatki (čl. 12, 13 itd.) predstavi občino ter šele nato navaja razne njene druge značilnosti, ki naj bodo v bistvu kratki povzetki nadaljnjih poglavij.

• **Pravice in dolžnosti občanov** niso le tiste, ki so našteje v čl. 5, temveč imajo občani tudi pravico do splošnega in poklicnega izobraževanja, kakor tudi do kulturne, estetske, humanistične, splošno tehnične in telesne vzgoje, nadalje pravico do dela, stanovanja itd.

• **Namesto »morajo«** (gl. čl. 6 in 7) naj se raje uporabi »so dolžni«.

• **Vprašanje meje občinskega in mestnega območja** (čl. 8 in 16) je vsekakor treba v statutu označiti, pač pa je kakršnokoli nadrobno določanje mej in območij krajevnih skupnosti popolnoma odveč (glej člen 209).

• **Kdo je občan**, kakšne pogoje mora izpolnjevati? Kakšne so pravice tistih, ki ne stanujejo v naši občini, a so stalno zaposleni na njenem območju?

NAČRTOVANJE IN MATERIALNE OSNOVE OBČINE

• **Statut naj prikaže splošen razvoj občine** vsaj v okvirnih obrisih.

• **Perspektiva razvoja našega kmetijstva**: Statut naj vsaj okvirno obdela vprašanje socializacije vasi, po-

družbljenja ravninskih obdelovalnih površin (arondacija) in višinskega kmečkega dela (kooperacija).

• **Službe za pospeševanje kmetijstva**: V statutu je treba obdelati tudi razne službe za pospeševanje kmetijstva, gozdarstva, živinoreje itd.

• **Načrtna skrb za lepoto krajev in narave**; za čl. 42 naj se v nov člen doda: Občina skrbi prek krajevnih skupnosti in drugih organizacij tudi za čistočo in olepšavo zunanjega videza celotne občine, kakor tudi posameznih krajev in naselij. Zlasti pa skrbi za potrebno urbanistično zelenilo in učinkovito varstvo javnega zelenja (posebno v zelenem pasu) in v naravi sploh, da bi tako omogočila prijetno bivanje in rekreacijo delovnemu človeku v estetsko urejenih naseljih in v zdravem krajinskem okolju ter tako povečala turistično veljavo celotne občine. Zaradi tega skrbi tudi za načrtno urejanje in negovanje zelenih površin, parkov, sprehajališč, razglednih točk in drugih turističnih objektov ter naprav, zlasti pa za zaščito naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov.

• **Upoštevanje volje volivcev**: Na koncu čl. 54 dodati: ...upoštevajoč tudi čl. 51 tega statuta.

• **Vprašanje skladov**: Čl. 56, drugi odstavek, povedati bolj preprosto in razumljivo: ...Vsak sklad mora imeti letni načrt porabe sredstev,

iz katerega naj bo razvidno, kolikšna sredstva bodo predvidoma porabljena v posameznem mesecu oz. četrtletju.

• **Vsa sredstva obvezno v sklad** (nov člen): Če obstaja za neko dejavnost poseben sklad, se morajo vsa sredstva, ki so namenjena tej dejavnosti, obvezno odvajati v sklad ter gre tudi financiranje te dejavnosti izključno iz sredstev tega sklada. Hkrati z ustanovitvijo sklada je treba določiti vir in način obveznega oz. prostovoljnega stekanja sredstev v ta sklad, kakor tudi način upravljanja s temi sredstvi ter temeljne kriterije o načinu delitve teh sredstev.

• **Najemanje posojila** (nov člen): V primeru nenakomernega dotoka sredstev v sklade lahko najamejo posojilo, toda največ v višini 25 % sredstev, ki so bila ustvarjena prejšnje leto. Tak sklep sprejme organ upravljanja sklada.

V posebno utemeljenih primerih in v okviru svoje proračunske zmogljivosti lahko daje občina skladom razen poročila za posojilo tudi svojo udeležbo, o čemer razpravlja in odloča občinska skupščina.

• **Več jasnosti in točnosti**: čl. 57 naj jasno pove v zadnji vrsti prvega odstavka: ...v katerih se zbirajo samoprispevki občanov, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti.

• **Družbeno upravljanje** naj se doda pred družbenim nadzorstvom (v zadnji vrstici čl. 65).

• **Vse družbene službe že poslujejo kot delovne organizacije**, zaradi tega je drugi odstavek čl. 67 odveč.

SKRB ZA SPLOŠNO VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE OČANOV

• **Smoter izobraževanja**: Za prvim odstavkom čl. 72 dodati nov odstavek: S smotnim sistemom celotnega izobraževanja občanov omogoča občina v skladu z danimi materialnimi in kadrovskimi možnostmi predvsem:

- čimbolj kvalitetno obvezno osnovno šolanje prav vsem občanom,
- usposabljanje občanov za poklicno delo in za njihovo nadaljnje izpopolnjevanje na delu,
- usposabljanje občanov za družbeno politične aktivnosti,
- usposabljanje občanov za dvig kulture in materialne življenjske ravni kot tudi za uresničitev osebnih in družinskih potreb.

• **Strokovno in družbeno-ekonomsko izobraževanje**; (nov člen): Z ozirom na vse hitrejši razvoj našega gospodarskega in družbenega življenja stremi občina v pogledu izobraževanja zlasti:

- da se vedno večje število občanov strokovno vzgaja in usposablja zaradi stalnega zboljševanja delovnih rezultatov, dvigovanja produktivnosti in zaradi pospeševanja dviga življenjske ravni.
- da se občani stalno usposabljujejo tudi za opravljanje raznih družbeno ekonomskih funkcij zaradi svojega aktivnega in čimbolj uspešnega sodelovanja v raznih oblikah družbenega samoupravljanja, neposrednega odločanja in izvajanja demokratičnih pravic, kakor tudi vedno bolj neposredne vloge in odgovornosti občanov pri reševanju javnih vprašanj ter gospodarskih, družbenih, kulturnih in drugih skupnih problemov.

• **Planiranje potrebnih kadrov** (nov člen): Vsi investitorji na območju občine morajo v svojih investicijskih planih planirati tudi potrebne kadre, način njihovega izobraževanja, kakor tudi sredstva, ki so potrebna za šolanje, stipendiranje in strokovno usposabljanje kadrov za sedanje in perspektivne potrebe.

• **Enoten sistem izobraževanja** (nov člen): Za uresničenje stalnega in uspešnega izobraževanja občanov (otrok, mladine in odraslih), bo občina ob sodelovanju delovnih organov, družbeno političnih in drugih organizacij, društev ter drugih zainteresiranih činiteljev izoblikovala enoten sistem izobraževanja in vzgoje na svojem območju, ki ga bodo sestavljale vse predšolske, osnovnošolske ter druge vzgojno izobraževalne ustanove, kakor tudi vse zainteresirane delovne organizacije, družbeno politične in druge organizacije ter strokovna društva, ki se bavi s problemi izobraževanja.

Skupno z vsemi navedenimi ugotavlja občina tudi tekoče in perspektivne potrebe po izobraževanju (kadrih), upoštevajoč pri tem potrebe skupnosti pa tudi želje občanov, ki se želijo izobraziti, da bi se lahko zaposlili pri zahtevnejših delih.

• **Obvezna osnovnošolska izobrazba**: Konec prvega odstavka čl. 72 dodati: ...tisti odrasli, ki so se zaposlili ali stalno bivajo na območju občine. Posebno skrb posveča izobraževanju delavskih kadrov, posebno mladim delavcem in učencem v gospodarstvu.

Občina skrbi tudi za vzgojo staršev, kakor tudi za splošno tehnično vzgojo,

zdravstveno, kulturno, estetsko, fizikolno vzgojo občanov ter v ta namen ustanavlja ustrezne oblike izobraževanja in vzgajanja.

Vzgojno izobraževalno delo opravljajo vzgojno varstveni zavodi, redne šole, izobraževalni centri delovnih organizacij, delavska univerza ter družbene politične in druge organizacije ter strokovna društva, ki imajo tako dejavnost v svojem programu.

• **Razbremenitev staršev**: Po prvem odstavku čl. 73 dodati: ...Zlasti začne občina, kjer so dani pogoji, organizirati osnovne šole, kjer bi bili učenci po ves dan, ker bo to omogočilo še bolj sistematično vzgojno izobraževalno delo z otroki. Hkrati pa bo to razbremenilo starše ter jim omogočilo uspešnejše vključevanje v poklicno in družbeno aktivnost.

• **Vprašanje ustanavljanja višjih šol**: V drugem odstavku čl. 74 izpustiti: ustanavlja višje šole, ker takšne šole niso potrebne izključno za občane naše občine, temveč za večje območje, zato je to prenesti med soustanoviteljske naloge v zadnjem odstavku. Pri ustanavljanju novih vzgojnih in učnih zavodov je treba tudi natančno določiti dolžnosti, ki jih imajo ustanovitelji oz. soustanovitelji do njih.

• **Prevoz otrok v šolo in internati**: Konec prvega odstavka čl. 76 spremeniti: ...zlasti v zimskem času omogoča bivanje takih otrok v kraju, kjer se nahaja šola, ki jo obiskujejo, zlasti če ni možnosti za reden vsakodnevni prevoz v šolo. Po možnosti ureja v ta namen tudi internatski način vzgajanja.

• **za stanovanja učnega kadra skrbi sklad za šolstvo**, zaradi tega je treba črtati na koncu tretjega odstavka čl. 79: ...za stanovanja učnega osebja.

• **Prehrana socialno šibkih učencev**: Na koncu četrtega odstavka čl. 79 dodati: ...ter za prehrano socialno šibkih učencev, zlasti če se vozijo iz oddaljenih predelov.

• **Organi upravljanja v čl. 84** naj bodo konkretnje določeni, zlasti v pogledu njihovih pristojnosti, pravic in dolžnosti, kakor tudi njihov sestav.

• **Pomoč vsem oblikam otroškega varstva**; na koncu čl. 101 dodati: Iste smotre in naloge imajo tudi družbenopolitične organizacije, zlasti če je to sestavni del njihovega programa. (V vsem statutu ni nikjer omenjena Občinska zveza prijateljev mladine, ki je vendar na tem področju najaktivnejša.)

(Nadaljevanje na 7. str.)

Iz naših delovnih kolektivov

42 UR NA TEDEN — KDAJ IN KAKO?

Prehod na skrajšan — 42-urni delovni čas je med ljudmi vzbudil izredno in neposredno zanimanje. To je razumljivo, saj pomeni uspešna izvedba te akcije takojšen in neposreden dvig realne življenjske ravni delovnega človeka. Za 14,5 % manj vložnega delovnega časa bo dobil iste ali pa celo višje osebne prejemke. To pomeni 38 prostih dni več na leto ali 266 več prostih ur. To je prosti čas, ki ga bo moč izredno koristno uporabiti za strokovno, gospodarsko in politično izobraževanje, za kulturno in prosvetno življenje, za šport in fizično rekreacijo.

Vrsta delovnih kolektivov v naši občini, Litostroj, Tovarna dekorativnih tkanin, Bombažna predilnica in tkalnica Vižmarje, Tesnilka in Color v Medvodah so že pre-

VEČERNA POLITIČNA ŠOLA

Potrebam družbene in ekonomske rasti je prislunila naša Delavska univerza, ki že nekaj let z uspehom organizira in vodi izobraževanja v raznih oblikah. Program večerne politične šole zavzema vidno mesto v sistemu izobraževanja.

Prvotno je večerna politična šola pripravila predavanja v času od novembra do maja meseca za eno skupino slušateljev. Pokazala pa se je potreba po dveh skupinah v enem šolskem letu. Takšno spremembo so zlasti narekovali vse večje kadrovske potrebe.

Učni načrt večerne politične šole je prilagojen potrebam družbeno-političnih delavcev za praktično orientacijo v vsakodnevni praksi in daje zlasti poudarek vlogi proizvajalca v sistemu delavskega samoupravljanja.

43 slušateljev iz raznih delovnih kolektivov je 11. januarja letos uspešno zaključilo študij. To je bila doslej prva skupina. Druga skupina slušateljev je začela poslušati predavanja sredi meseca februarja. **Ljubo Božič**

šli na skrajšan delovni čas. To je bilo uresničeno po dolgotrajnih pripravah, ki so omogočile povečanje produktivnosti do take stopnje, da kljub skrajšanemu delovnemu času dosegaajo glede fizičnega obsega proizvodnje in finančnih rezultatov ter osebnih prejemkov še lepše uspehe kot prej.

V številnih drugih kolektivih, predvsem večjih, pa intenzivno delajo na tem, da bi uresničili objektivne pogoje za uvedbo skrajšanega delovnega časa. Povsod pa ni tako. V skoraj polovici naših kolektivov gredo te priprave zelo počasi ali pa jih sploh ni. To velja predvsem za

manjše kolektive. Ko sprašujemo vodstva teh kolektivov, kaj je s skrajšanim delovnim časom, pogosto slišimo odgovor, da ni mogoče dvigniti produktivnosti, torej tudi s skrajšanim delovnim časom zaenkrat ni nič. Taka stališča so napačna zato, ker nihče ne more zanikati razvoja tudi kar zadeva produktivnost in ker s takim stališčem odrekamo delovnemu človeku pravico do 42-urnega delovnega tedna, ki je ustavno določen. Ponekod so skušali ta problem rešiti na skrajno enostaven, da ne rečem nesocialen način.

Občinski sindikalni svet priporoča vsem podružnicam, da stalno spremljajo vsa dogajanja v zvezi s prehodom na skrajšan delovni čas in po potrebi takoj energično ukrepajo. Neizpodbitno dejstvo je, da je realno izveden skrajšan delovni čas trenutno najkrajša pot za hiter in neposreden dvig življenjske ravni delovnega človeka! **R. B.**

Nov pravilnik o delitvi dohodka

Ker so lani priključili podjetju Ljubljana-Transport še nekatera podjetja (Transturist — Škofja Loka, Avtoservis — Jesenice in Avtoprevoznništvo — Slovenj Gradec), so se pojavile določene nejasnosti glede oblikovanja čistega dohodka tako, da je treba poiskati bolj konkretna merila za vseh 9 ekonomskih enot.

Novi predlog pravilnika o dohodku je korak k nadaljnjemu utrjevanju in decentralizaciji delavskega samoupravljanja. Ekonomske enote naj razpolagajo z delom čistega dohodka in skrbje za racionalno izkoriščanje strojne opreme, voznega parka in delitev osebnega dohodka po ustvarjenem uspehu enote in

celotne delovne organizacije. V razpravah je bilo danih dosti predlogov in pripomb, ki naj zagotovijo, da bo imel sleherni proizvajalec v obračunski enoti svoj delež pri ustvarjenem čistem dohodku.

Mislim, da imamo v naši komunici vrsto delovnih organizacij, ki imajo pravilnik za delitev osebnega dohodka

grajen na starih mezdnih odnosih. Sindikalne organizacije, premislite o pravilnikih in če ugotovite nepravilnosti, zahtevajte od samoupravnih organov revizijo pravilnikov o razdeljevanju osebnega in čistega dohodka!

Resneje je treba pogledati v tiste delovne organizacije z najnižjimi kategorijami proizvajalcev, ki prejemajo mesečno le od 16 do 25.000 dinarjev. Teh primerov ni malo, saj ima še 12 % vseh zaposlenih proizvajalcev v naši občini nizke osebne dohodke. **Fr. Hribar**

Kaj pričakujemo od rekreacije?

Vse premalo je, če postavljamo komisije za rekreacijo in se velikokrat zgublamo v tem, ali naj bo rekreacija takšna ali drugačna. Na tem področju bomo dosegli uspeh le, če bomo uspeli rekreacijo približati posamezniku tako, da bomo našli v njej sebi primerno razvedrilo, ki bo ustrezalo spolu, starosti in fizični zmogljivosti posameznika. Uspehi, doseženi na ta način pa naj se kažejo v boljši fizični vzdržljivosti, boljšem zdravstvenem stanju, dviganju kulturne ravni itd. Vse to tudi od nje pričakujemo, da bi dosegli večjo delovno zmogljivost.

Če gledamo na rekreacijo s tega stališča pa se nam vsiljuje misel, da je v to delo potrebno vnesti več nadržnosti. Zato je najprimernejši čas prav sedaj, ko prehajamo na 42-urni delovni teden, ki bo povečal prosti čas.

Ne bi bilo primerno že sedaj govoriti o konkretnih oblikah rekreacije. Te naj se oblikujejo po potrebah posameznih skupin proizvajalcev z ozirom na njihov značaj dela.

Lahko pa rečemo:

- da je treba ustvariti potrebne materialne pogoje, kar pa naj ne bo le skrb sindikalnih organizacij, temveč tudi organov upravljanja;

- ne smemo pozabiti, da imamo v okolici Ljubljane idealne pogoje za organizacijo rekreacijskih središč;

- z eno oz. dvodnevni izleti je treba izkoristiti zmogljivosti, ki nam jih za-

gotavljajo naši počitniški domovi;

- komisija za delavsko-sportne igre in rekreacijo pri OBSS naj organizira tekmovalna tako, da bodo terminsko vezana na daljše obdobje in bi na ta način dosegla svoj namen.

To je nekaj misli, ki naj jih čimprej dokončno oblikujejo posebne komisije za rekreacijo oziroma upravni odbori sindikalnih podružnic, da nas bližnja sezona ne bo našla nepripravljenih.

Vabimo vse, da nam dajo svoje mnenje in predloge za izboljšanje rekreacije delovnih ljudi.

D. Gvardjančič

Krvodajalcem vse priznanje

Tudi letos smo od 3. do 15. januarja imeli na območju naše občine krvodajalsko akcijo. Kljub dobrim pripravam ni uspela, kakor smo pričakovali, saj se je od predvidenih 1440 krvodajalcev odzvalo samo 1188. Razlika je sicer majhna, toda navajeni smo postavljene plane presegati in ne obratno.

Tako se je zaradi proste sobote letos odzvalo na ta dan le 93 krvodajalcev v Litostroju. Od 145 občinskih uslužbencev sta se odzvala le Stane Vernik in Slavko Zajec. Kjer pa so bile priprave skrbno izvedene, je bil odziv krvodajalcev mnogo večji, kar nam zlasti dokazujejo delovni kolektivi tovarne Rašica, Iskra Pržan, Plutal, Tovarna dekorativnih tkanin, KOT Tacen, Keramiška Šentvid, Tapo, Unitas in še nekateri drugi.

Posebno priznanje zaslužita RK Vodice in Srednja strokovna šola za notranje zadeve v Vikrah. Tudi RK Gameljne in RK Smlednik sta pridobila izredno lepo število krvodajalcev, zlasti med kmečkim prebivalstvom. Tudi delovni kolektivi Tekstilne tovarne, Colorja, Sore, Tesnilke, kakor tudi nekaterih drugih podjetij so zelo lepo izvedli krvodajalsko akcijo.

Vse, ki se takrat niso odzvali krvodajalski akciji, vabimo, da se naknadno prijavijo občinskemu odboru RK Ljubljana-Siška, Zdravstveni dom, soba št. 2, in sicer vsak dan od 8. do 12. ure, kajti klinične bolnice bodo potrebovale kri tudi v primerih težjih operacij skozi vse leto. **Heda Trelec**

Javna tribuna o šolstvu v osnutku statuta občine

Javne tribune o šolstvu v osnutku občinskega statuta so se udeležili predvsem zastopniki delovnih kolektivov vzgojno-varstvenih ustanov, kakor tudi osnovnih, industrijskih in glasbenih šol ter gimnazije.

Večina navzočih je bila mnenja, da osnutek statuta, ko govori o izobraževanju, vse preveč načelno obravnava status šolstva ter ne konkretizira raznih pomembnih vprašanj s tega področja. Tako npr. osnutek statuta ne pove dovolj jasno, kakšne so pravice prosvetnih delavcev, kakšno pristojnost imajo samoupravni organi na šolah in bivši šolski odbori, kako je z uvajanjem modernih vizualnih in drugih naprednih

pripomočkov, kako je konkretno s standardom, stipendiranjem, rekreacijo, z osebnimi dohodki prosvetnih delavcev itd. Kako je z ustanavljanjem popolnih in nepopolnih osnovnih šol, izobraževanjem odraslih itd.

Predstavniki osnovne šole v Šmartnem so kritizirali, da šola že 10 let čaka na vodovod, da so sanitarije v šoli izredno kritične itd.

V glavnem je razprava na prvi javni tribuni prosvet-

nih delavcev o izobraževanju v zvezi z osnutkom statuta občine bila res zelo živahna, toda... zgrešila je svoj cilj. Vrtela se je vse preveč okrog finančnih in materialnih vprašanj prosvetnega delavstva in šol, vse premalo pa okrog poglobitih vprašanj splošne vzgoje in izobraževanja, ki bi jih naj osnutek statuta obdelal verjetno bolj sistematično in konkretno.

Jasno je, da statut občine ne more reševati raznih konkretnih problemov, ki so vezani na vsakoletni proračun občine in dane možnosti. Tako predvideva letošnji

osnutek občinskega proračuna za družbene službe kar tretjino skupnih proračunskih izdatkov, kar je dokaz, da je dana osnova za intenzivnejši razvoj šolstva v naši komunici. Statut naj zagotovi predvsem enakopraven položaj družbenih služb v komunici.

Nujno bo, da bo OBSS posvetil javnim tribunam prosvetnih delavcev še več pozornosti, saj bo na področju vzgoje in izobraževanja potrebno razčistiti še več temeljnih in bistvenih vprašanj.

Štefan Jenko

Kaj predlagajo volivci

Prenos s 5. strani

SKRB ZA ZNANSTVENO RAZISKOVALNO DELO

● **Prioritetni vrsti red** (nov člen): Ker je proučevanje in spremljanje družbeno ekonomskega razvoja eden izmed glavnih pogojev, ki vplivajo na določanje celotne občinske politike, vzpodbuja in podpira občina zlasti vse tiste oblike znanstveno raziskovalnega dela, ki neposredno vodijo k reševanju gospodarskih, družbenih, kulturnih, komunalnih in drugih javnih problemov.

Občina prav tako podpira posamezne akcije znanstvenih inštitutov, zavodov in znanstvenih delavcev, ki se bavijo s proučevanjem in raziskovanjem kakršnekoli družbeno pomembne problematike, če bi to lahko uspešno pripomoglo k hitrejšemu razvoju in napredku katerega koli področja dejavnosti v naši komuni.

● **Konkretna oblika dela** (nov člen): Za razvijanje in pospeševanje znanstveno raziskovalnega dela občina:

— ustanavlja ali soustanavlja z drugimi činitelji znanstveno raziskovalne centre, zavode in druge oblike za proučevanje in raziskovanje določenih vprašanj ter pospešuje njihovo dejavnost s tem, da v ta namen odreja določena sredstva,

— podpira razvoj strokovnih (kadrovskih) služb v delovnih organizacijah,

— samostojno ali skupno s sosednimi občinami (mestnim svetom, okrajem itd.) ustanavlja službo za planiranje kadrov, ki naj bi spremljala in proučevala sedanje in prihodnje kadrovske potrebe gospodarskih, storitvenih in družbenih dejavnosti,

— organizira službe, ki naj bi kot sestavni del statistične in dokumentacijske službe naše občine spremljale z evidenco, statistiko in z drugimi oblikami dokumentacije celoten razvoj na področju raznih, za našo občino še posebej pomembnih dejavnosti.

SKRB ZA KULTURNO, ESTETSKO IN HUMANISTIČNO VZGOJO

● **Takoj za splošno vzgojo in izobraževanje** spada v občinskem statutu skrb za kulturno, estetsko in humanistično vzgojo ter znanstveno delovanje. Sele za tem se lahko navajajo druge družbene službe kot npr. tehnična in telesna vzgoja itd. Zakaj in čemu tako, bo razvidno iz naslednjih dodatnih predlogov:

● **Načelne ugotovitve** (uvodni nov člen): Prosveta, kultura, umetnost in tehnika so pomembne funkcije proizvodnje in osvoboditve dela. Razen tega imajo velik vpliv na razvoj ekonomike in naprednih družbenih odnosov. Prosveta, kultura in umet-

nost so razen tega še pomembni činitelji humanistične vzgoje in idejnega usmerjanja množic. Zaradi tega bo občina stremela za tem, da bodo tovrstne dejavnosti zalele najširše množice občanov, zlasti pa mladine ter mladih industrijskih in kmetijskih delavcev, saj so vse te svobodne aktivnosti občanov v njihovem prostem času hkrati tudi zelo pomemben sestavni del življenjskega standarda, življenjskih pogojev, rekreacije in podobno.

Z ozirom na omenjeno, bo občinska skupščina skupno z vsemi zainteresiranimi činitelji, zlasti pa z delovnimi in družbenopolitičnimi ter kulturnimi organizacijami, ki se prvenstveno bavijo s tovrstnimi aktivnostmi, izoblikovala enoten sistem razvoja teh dejavnosti, upoštevajoč pri tem prioritete, težišča v določenem času, kakor tudi cilje z ozirom na ugotovljene konkretne potrebe, pri čemer bo stremela tako za kvalitetnim in elitnim razvojem teh dejavnosti, kakor tudi in zlasti za množičnim vključevanjem občanov vseh starostnih dob, zlasti pa delavske in kmečke mladine.

● **Oblike kulturne, umetniške in tehnične vzgoje** (nov člen): Občina bo zlasti razvijala in pospeševala tiste oblike in načine kulturno-umetniškega ter tehničnega vzgajanja, ki bodo v določenih pogojih nudile največjamstva za svojo množičnost, kvaliteten in učinkovitost, med temi še zlasti:

— knjižničarstvo (matične knjižnice vseh vrst, zlasti pa potujoče knjižnice, predvsem po oddaljenih in manj razvitih naseljih),

— klubske čitalnice z ustreznim dnevnim, tedenskim in revijalnim tiskom.

— poslušanje in komentiranje ustreznih radijskih in televizijskih oddaj,

— filmsko vzgojo otrok, mladine in odraslih (stalna in potujoča kina),

— glasbeno vzgojo otrok in mladine,

— gledališko dejavnost (poklicno, amatersko in gostovanja),

— razne umetniške in druge razstave,

— kulturno zabavne prireditve,

— tehnično vzgojo,

— prometno vzgojo,

— razne druge oblike ljubiteljske tovrstne dejavnosti,

— razne poklicne tovrstne ustanove, ki naj nudijo potrebno pomoč tej vrsti ljubiteljske dejavnosti.

● **Splošni krajevni klubi** kot koordinatorji družbeno-kulturnega življenja v posameznih krajevnih skupnostih (nov člen): Težišče prosvetne, kulturne, estetske, humanistične in tehnične vzgoje je v posameznih krajevnih

skupnostih, nosilci teh dejavnosti pa so ustrezna krajevna društva oz. interesni aktivni ter sekcije v sindikalnih podružnicah ter drugih organizacijah.

Vsaka krajevna skupnost naj v skladu z danimi možnostmi in pogoji predvsem razvije in okrepi splošni krajevni klub, ki naj kot **družbeni center krajevnih skupnosti** koordinira in smotrno programira ter usmerja prizadevanja vseh krajevnih organizacij, društev in aktivov, da bi se tako ob koordiniranem sodelovanju vseh krajevnih družbenih aktivistov doseglo enotno programiranje vse množične dejavnosti ter smotrno izkoriščanje vseh razpoložljivih sredstev in možnosti za čim uspešnejše vključevanje vseh občanov v aktivno sodelovanje na kateremkoli področju družbene aktivnosti.

● **Svet Svobod in prosvetnih društev** (čl. 122) ni ustrezen naslov za družbeno vodstvo občinske kulturne skupnosti ter se bo v kratkem spremenil oz. prilagodil novim pogojem.

● **Sklad za kulturne dejavnosti** (čl. 123) spremeniti in znanstveno raziskovalnega vskladiti z uvodom navedenimi načeli za namenske sklade (glej čl. 113 itd.), kajti tudi tukaj je potrebna družbena kontrola nad delitvijo in uporabljanjem namenskih sredstev.

● **Se lahko ustanovi kulturna tribuna** in center za estetsko vzgojo (gl. čl. 124 in 127). Ali se ne bi smele osnovati tudi kakšne druge oblike, ki bi pod določenimi pogoji nadaljnega razvoja bile ustreznejše?

SKRB ZA TELESNO VZGOJO IN REKREACIJO

● **Funkcionalna razdelitev fizikulture** ne spada v statut občine, ker je to zadeva fizikalnih organizacij. Zaradi tega odpade zadnji odstavek čl. 103. Namesto tega dodati: ... Občina podpira zlasti telesno vzgojo in druge oblike telesne kulture občanov s tem, da skrbi za sodoben in kvalitetni pouk telesne vzgoje v šolah in drugih vzgojnih ter učnih zavodih, da pomaga pri ustanavljanju in razvoju društev, klubov, kakor tudi drugih telesnovzgojnih organizacij na svojem območju, pospešuje in organizira propagando za populariziranje telesne vzgoje v ustreznih organizacijah in izven njih ter tudi na druge načine skrbi zlasti za množično rekreacijo občanov ter s tem za njihovo telesno in duševno zdravje, da bi se tako povečale njihove delovne sposobnosti ter osebno dobro počutje.

● **Potreben telesnovzgojni inventar** (nov člen): Občina skrbi, da imajo vse šole vsaj

minimalni telesnovzgojni inventar, telovadnice, letna telovadišča in igrišča, ki naj služijo šolskemu pouku telesne vzgoje in razvedrilu otrok v času odmora.

— **Sklad za množično telesno vzgojo** (čl. 113) naj bo samostojen, medtem ko naj se za vrhunski šport osnuje medobčinski sklad pri Mestnem svetu Ljubljana. Vsa sredstva iz katerega koli izvora, ki so namenjena telesni vzgoji, naj se obvezno odvajajo v prej omenjena sklada, pri katerih je treba v celoti upoštevati dodatni predlog k čl. 56 in naslednjih novih členov o skladih.

● **Gradnja telesno vzgojnih objektov**: Na koncu čl. 108 dodati še: ... in širše družbeno politične skupnosti, če imajo te naprave in objekti mestni, okrajni ali celo republiški značaj in namembnost.

● **Vprašanje prioritete telesne vzgoje** (čl. 110) je v statutu preveč enostransko poudarjen v korist vrhunskega športa, kar povzroča precej ostre množične kritike. Zaradi tega je ta člen preoblikovati: Občina podpira zlasti tiste oblike in vrste telesne vzgoje, ki omogočijo množično vključevanje občanov, pri čemer ne zanemarija tudi vrhunskega športa. Zlasti skrbi občina za množično rekreacijo otrok, mladine pa tudi odraslih ter zaradi tega ureja na mestnem območju občine zelenice, parke, javna kopališča, igrišča in druge naprave, in sicer sama neposredno v občinskem merilu ali prek krajevnih skupnosti za njihove potrebe, seveda vse v skladu z nastajajočimi potrebami in urbanističnim načrtom.

● **Množična rekreacija** (čl. 111), dodati: Za množično rekreacijo in domači turizem bo občina ob Sori in Savi, zlasti pa ob Zbiljskem jezeru razvijala rekreacijski turizem z odpiranjem in razvijanjem kopališč, čolnarn itd., kakor tudi javnih zimskih in letnih kopališč (pri Litostroju itd.) ter razne druge podobne naprave na vseh ustreznih mestih, in sicer postopoma ter v skladu z danimi možnostmi, nastajajočimi potrebami in urbanističnim planom.

● **Kulturna ureditev rekreacijskih prostorov** (nov člen): Temelj fizične rekreacije otrok in odraslih je zdravo okolje v naravi, zato občina nadzoruje in skrbi prek svojih organov oz. pooblaščenih krajevnih skupnosti, društev itd., da bodo vse zelene površine, določene za rekreacijo, oddih in šport, predvsem na športna in otroška igrišča, kulturno urejena in vzdrževana.

SKRB ZA ZDRAVJE OBČANOV

● **Skrbeti je za vse občane**: Tretji odstavek čl. 136 spremeniti: ... skrbeti za ugodne zdravstvene pogoje vseh občanov, zlasti pa mater in otrok, kar naj omogoči predvsem zdrav razvoj otrok in mladine.

● **Zavarovanje zelenih predelov**: V čl. 138 dodati še: ... sodeluje pri zavarovanju gozdnatih in drugih zelenih predelov, ki so pomembni za množično rekreacijo prebivalstva.

● **Tudi v stanovanjih in okolici stanovanj**: V tretjem odstavku čl. 138 je še dodati: ... izdaja higienske ukrepe ... tudi v stanovanjih in okolici stanovanj ...

● **Prednost proizvajalcem**: V čl. 139 je zdravstveno varstvo in pomoč za delavce vsekakor razvrstiti pred podobnim varstvom za športnike in telovadce.

● **Zdravstveno varstvo živali** (nov člen): Občina skrbi tudi za zdravstveno varstvo živali vseh vrst, predvsem pa za preprečevanje živalskih kožnih, parazitarnih in vzrejnih bolezni, in sicer prek veterinarske postaje in veterinarske inšpekcije.

SKRB ZA RAZVOJ TURIZMA

● **Turistična služba** (nov člen): Občina skrbi za pospeševanje in razvoj domačega in inozemskega turizma s tem, da skrbi za pravilno organizacijo turistične službe, ki jo lahko prenese skupno z ustreznimi sredstvi na turistična društva, ki naj skrbijo zlasti za turistično propagando, turistične informacije, Nadaljevanje na 8. str.

NAGRADNO ANKETIRANJE

UREDNIŠTVO JAVNE TRIBUNE Ljubljana, Celovška cesta 121/IV

V tej številki mi najbolj ugaja članek (slika):

najmanj pa

Če bom izžreban, pošljite 1000 din na naslov:

Med prejetimi odgovori na našo anketo so bili izžrebani: Matilda Gorički, Zg. Pirnice 97, p. Medvode, Ljubljana Učakar, Celovška 164, Ana Šepce, Sojerjeva 25, Vilka Šebela, Runkova 24 in Marjan Medvešek, Smrekarjeva 25. Vsi omenjeni naj ob prvi priložnosti dvignejo po 1000 dinarjev nagrade v upravljalni listi, Celovška 121/V, soba 24.

(Prenos s 7 strani).

turistično recepcijo, organizacijo turističnih prireditev, prodajo turističnih spominov ter opravljanje raznih drugih turističnih uslug, zlasti pa za sodobno ureditev in upravljanje turističnih objektov, naprav ter za pravilno in zdravo izkoriščanje prostega časa občanov.

● **Geodetsko katastrska služba** (nov člen): Geodetsko katastrsko službo opravlja Zavod za izmero in kataster zemljišč, ki je lahko organiziran tudi za območje dveh ali več občin. Njegova naloga je zlasti, da vodi in zagotavlja evidenco in zbira dokumentacijo o zemljiščih za območje občine ter da zagotavlja vsem interesentom potrebne podatke o zemljiščih.

PRAVICA OBČANOV DO STANOVANJA ITD.

● **Pravica do stanovanja:** V čl. 184 je nujno natančneje določiti programiranje in planiranje stanovanjske graditve.

● **Pravica do dela** (nov člen): Občina ustvarja pogoje, v katerih je občanom omogočeno uveljavljati pravico do dela, kakor tudi pravico svobodne izbire poklica. V ta namen spremlja zavod za zaposlovanje delavcev zaposlovanje na območju občine, posreduje pri zaposlovanju, opravlja poklicno usmerjanje, skrbi za strokovno usposabljanje in prekvalifikacije brezposelnih ter opravlja še razne druge podobne naloge.

VARSTVO ZAKONITIH PRAVIC OBČANOV

● **Posebne službe:** Čl. 165 spremeniti oz. dopolniti: Za zavarovanje in uresničenje zakonitih pravic in pravnih koristi občanov, njihovih hišnih svetov, krajevnih skupnosti, delovnih in drugih organizacij organizira občina posebne službe, ki pomagajo občanom, da čim hitreje in s čim manjšimi stroški uveljavljajo svoje pravice in pravne koristi oz. opravijo svoje dolžnosti.

V ta namen organizira občina:

- službo za prošnje in pritožbe in
- službo pravne pomoči.

● **Neposredno samoupravljanje občanov**

● **Odpoklic izvoljenih predstavnikov:** Po čl. 57 republiške ustave volivci odpokličejo izvoljene predstavnike, ne pa dajo — samo predlog za to, ter bo potrebno to popraviti v čl. 194.

● **Hitrejše obveščanje občanov:** V čl. 201 v prvem odstavku spremeniti z 90 na »največ 60 dni«, v drugem odstavku na koncu dodati:

USPEŠEN RAZVOJ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

● **Območje krajevnih skupnosti:** Namesto v čl. 209 na-

vedenih meja krajevnih skupnosti naj se v statutu označijo le središča (sedeži) posameznih krajevnih skupnosti, ki jih bomo v zvezi s tem postopoma urbanistično razvijali v krajevna družbena središča z vsemi potrebnimi ustanovami itd. Prebivalstvo obrobni naselij se naj nato samo odloči, kateri krajevni skupnosti se bo priključilo.

● **Preveč podrobnosti o krajevnih skupnostih:** Osnutek statuta občine navaja preveč podrobno razna določila o krajevnih skupnostih. Tu bi naj bila le osnovna določila, vse drugo spada v statute krajevnih skupnosti (glej čl. 209, 212 itd.).

● **Zagotovitev sredstev:** Čl. 216 je treba preoblikovati in dopolniti, in sicer: ... Občinska skupščina predvidi v svojem proračunu določena namenska sredstva za razvoj posameznih krajevnih skupnosti ter hkrati tudi točno določi, kolikšen odstotek teh sredstev bo nakazala krajevni skupnosti v posameznih četrtletjih.

● **Stalna konferenca krajevnih skupnosti** (nov člen): Da bi se poglobljeno proučevala in reševala razna pereča vprašanja s področja dela svetov krajevnih skupnosti, da bi se izmenjavala medsebojno izkušnje ter skupno iskale najustreznejše oblike učinkovitega dela, ustanove krajevnih skupnosti za območje občine, stalno konferenco krajevnih skupnosti kot orga-

nizacijsko predavanj, seminarjev, tečajev itd.,

— zlasti skupno proučevati in nuditi potrebno strokovno pomoč in izkušnje pri izdelavi perspektivnih programov dela in razvoja posameznih krajevnih skupnosti, ki morajo vsebovati in vsklajevati tako potrebe kraja, kakor tudi samih občanov,

— organizirano in sistematično proučevati in reševati

probleme družbenih služb, servisnih dejavnosti itd.,

— pomagati pri delu občinske skupščine, kakor tudi njenih organov ter družbeno političnih organizacij z nenehnim mobiliziranjem subjektivnih sil, za razvoj krajevnih samouprave občanov pri reševanju njihovih in s tem skupnih problemov.

— pritegniti k sodelovanju vrsto strokovnih kadrov za

reševanje strokovno tehničnih vprašanj poslovanja krajevnih skupnosti, njihovih služb in servisov,

— opravljati tudi razne druge naloge, katerih cilj je zboljšanje dela in razvoja krajevnih skupnosti na območju občine ter zaradi tega navezovati stike tudi s podobnimi koordinacijskimi organi krajevnih skupnosti v drugih občinah.

Občinska skupščina in njeni organi

● **Potrebna preorientacija v sistemu in metodah dela občinske skupščine:**

Občinska skupščina je predvsem najvišji organ družbene samoupravljanja v občini, zaradi tega jo je treba razbremeniti zadev, ki pomejajo zanj oviro pri opravljanju njenih temeljnih funkcij. Občinska skupščina naj posveti vso pozornost predvsem obravnavanju splošne problematike na posameznih družbenih področjih, da bo lahko postavljala osnovne smernice razvoja posameznih področij občine, kakor tudi osnovne smernice razvoja občine kot celote. Zaradi tega naj občinska skupščina prenese v delovno področje svojih svetov zadeve, ki spadajo po predpisih v delovno področje skupščine (glej čl. 12 zveznega in čl. 17 republiškega zakona za izvedbo ustave).

● **Občinski poslanci:** V čl.

— sveti občinske skupščine,

— komisije občinske skupščine in

— upravni organi občinske skupščine.

● **Sveti in komisije občinske skupščine** (nov člen) so kolegialni organi, ki lahko za proučitev posameznih vprašanj iz svojega področja določijo sami še posebne komisije, ki jim nato dajo svoje poročilo in predloge.

● **Drugi organi občinske skupščine** (nov člen): Razen organov, ki jih določa ta statut, lahko občinska skupščina ustanavlja tudi druge svoje organe, oz. v statutu navedene ukine ali združi. To lahko stori s posebnim odlokom, če je občinska skupščina prepričana, da bo s tem zboljšala učinkovitost delovanja njenih organov.

● **Upravni organi občinske skupščine** (nov člen): Občinska skupščina ima tudi svoje upravne organe in sicer:

— za izvajanje zakonov in drugih predpisov širših družbenih skupnosti,

— za izvajanje politike in predpisov občinske skupščine ter njenih svetov,

— za spremljanje izvajanja in obveščanja o stanju njihovega izvajanja,

— za opravljanje zadev za občinsko skupščino in njene kolegijske organe,

— za upravno nadzorstvo in druge upravne dejavnosti na posameznih področjih iz pristojnosti občine,

— za opravljanje raznih drugih zadev iz svojega delovnega področja v mejah pooblastil, ki jim jih dajejo zakoni in drugi, na njihovi podlagi izdani predpisi ter smernice občinske skupščine in njenih svetov.

— **Uprava občinske skupščine** (nov člen) ima:

— tajnika,

— temeljne upravne organe (oddelke in samostojne odseke) in

— potrebne organe (krajne urade in sodnika za prekrške).

Temeljni in posebni upravni organi se lahko delijo na notranje organizacijske enote, tj. na odseke in referate.

● **Temeljne upravne organe in posebne organe** (nov člen), kakor tudi notranje organizacijske enote določijo svet delovnega kolektiva občinske uprave, skupno z občinskim tajnikom, v posebnem pravilniku, ki pa postane veljaven, ko ga odobri občinska skupščina.

● **Krajevni uradi.** Tretji

odstavek čl. 286 naj se dopolni tako, da se krajevni uradi lahko ustanove v primeru velike oddaljenosti od občinskega središča, slabih prometnih zvez itd., ne ozi-
raje se na število prebivalstva.

● **Ponovna postavitev vodilnih občinskih uslužbencev:** Čl. 300 dopolniti: ... Za vodilna mesta v občinski upravi se uvaja načelo ponovne postavitve (reelekcije), s čimer se naj omogoči občasno družbeno presojanje dela teh kadrov, kakor tudi nenehno obnavljanje vodilnega kadra v občinski upravi.

● **Tekoče obveščanje občanov o delu občinske skupščine** (nov člen): Občinska skupščina in njeni organi skrbijo zlasti za tekoče obveščanje občanov o svoji dejavnosti in problematiki, ki jo rešujejo ter se pri tem okorišajo zlasti z naslednjimi oblikami:

— oglasne deske, ki jih morajo imeti na vidnem mestu tudi drugi organi, zlasti pa krajevne skupnosti, delovne in druge organizacije,

— **klubski informativni sestanki** in razgovori po posameznih krajevnih skupnostih, na katerih izvoljeni člani samoupravnih organov vseh vrst občasno poročajo o svojem delu ter odgovarjajo na postavljena vprašanja,

— **občinsko glasilo**, ki ga izdaja občinski odbor SZDL, kateremu so organi skupščine dolžni dajati potrebne podatke, namenjene občanom, ter obratno tudi upoštevati predloge in pritožbe občanov, ki jih objavljajo v tem glasilu,

— **javne tribune**, ki jih organizirajo občinski organi, krajevne skupnosti, delovne in družbenopolitične organizacije in drugi s področja njihovega delovanja,

— **razna posvetovanja** o aktualnih vprašanjih, ki jih skličejo zainteresirani organi oz. družbenopolitične organizacije itd.,

— **zbori volivcev**, na katerih imajo volivci pravico zahtevati od izvoljenih predstavnikov samoupravnih organov na območju občine razna poročila, pojasnila, obvestila in podatke o posameznih vprašanjih, ki jih zanimajo,

— **vse druge oblike obveščanja občanov**, ki bi se v določenih pogojih pokazale kot ustrezne in učinkovite.

OSNUTEK OBČINSKEGA STATUTA

nizacijsko posvetovalno obliko koordinacije in sodelovanja krajevnih skupnosti v interesu občanov.

● **Stalna konferenca krajevnih skupnosti** ni pravna oseba, temveč izključno le posvetovalno koordinacijski organ, ki dela in posluje le kolektivno po sklepih sej stalne konference krajevnih skupnosti ter pooblastilih posameznih krajevnih skupnosti.

● **Članstvo krajevnih skupnosti** v občinski stalni konferenci je prostovoljno ter o tem sklepajo sveti posameznih krajevnih skupnosti. Člani tega koordinacijskega organa so predsedniki in tajniki krajevnih skupnosti, ki imajo do 3000 prebivalcev, za vsakih nadaljnjih 1000 prebivalcev pa še po en član določene krajevnih skupnosti.

● **Naloge stalne konference krajevnih skupnosti** so zlasti:

— nuditi pomoč pri organizaciji novih krajevnih skupnosti ter skrbeti sploh za izmenjavo organizacijskih in drugih izkušenj,

— pripravljati analize, poročila in predloge za proučevanje in uvajanje širših oblik sodelovanja krajevnih skupnosti pri reševanju zadev, ki so skupne večjemu številu krajevnih skupnosti na mestnem oz. vaškem območju občine,

— skrbeti za strokovno izpopolnjevanje kadrov z orga-

240 do 243 se dosledno uporabljajo izraz »odborniki občinske skupščine«, v čl. 199 in 200 pa »član občinske skupščine«, kar je pravilnejše, kajti z ukinitvijo ljudskih odborov nimamo več »ljudskih odbornikov«. Menda bi bilo najustreznejše, če bi začeli dosledno uporabljati izraz »občinski poslanec«.

● **Stari resorni sistem občinske uprave** (čl. 283) dokazuje, da ima občinska skupščina namen zadržati star način organizacije svoje uprave, medtem ko je že vrsta, zlasti kadrovske močnejših občin že sprejela funkcionalni sistem razdelitve dela ali vsaj kombinirani sistem. Vprašanje je: zakaj in čemu vztraja naša občina pri starem sistemu ter ga namerava celo uzakoniti v svojem statutu, kar bo predstavljalo resno oviro za poznejši prehod na kakršenkoli bolj ustrezen način delitve dela v občinski upravi? V zvezi s tem predlagajo volivci, da se organizacija občinske uprave v statutu obdela le v najnujnejših osnovah in sicer:

● **Organi občinske skupščine** (nov člen), ki v mejah veljavnih predpisov in določb tega statuta izvajajo določene pravice in dolžnosti občine in zadeve iz pristojnosti občinske skupščine ter naloge, ki jim jih posebej odreja občinska skupščina, so: